

23.5.2016

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi

liikennekaari@lvm.fi

Lausuntopyyntö 18.4.2016, LVM/2096/03/2015

Ehdotettu liikennekaari tukee kustannustehokkaiden liikennepalveluiden tarjontaa

Posti Oy kannattaa lainsäädäntöehdotuksessa esitettyä sääntelyn purkua ja tasavertaisten toimintaedellytysten vahvistamista markkinatoimijoille. Ehdotettu sääntely mahdollistaisi tavoitteena olevan kehityksen, jossa liikennepalvelut voivat kehittyä joustavasti. **Tavaraliikenteen ja henkilöliikenteen lupakäytäntöjen yhtenäistäminen on keskeisin edellytys tehokkaan palvelutarjonnan syntymiselle.**

Lupakäytäntöjen vapauttamiselle tarve

Kuljetustoiminnan liberalisointi on tarpeen, jotta alalla mahdollistetaan uudet palvelumallit ja kustannustehokkaat toimintamuodot. Posti pitää myös erittäin tärkeänä, että lupakäytännöt taksi-, henkilö- ja tavarankuljetuslupien välillä ovat linjassa keskenään ja kohtelevat toimijoita tasapuolisesti. Lupakäytäntöjen yhtenäistäminen ja keskittäminen tekisi viranomaisten lupakäsittelystä nopeampaa ja madaltaisi kustannuksia.

Nykyiset ajoneuvoluokkiin sidotut lupakäytänteet sekä reitti- tai kutsuliikenneluvan vaatimus joukkoliikenneluvan lisäksi ovat merkittävä este markkinoiden kehittymiselle ja pidämme hyvin kannatettavana, että ehdotetussa lainsäädännössä näitä vaatimuksia on purettu. Tällainen malli mahdollistaisi liikennöitsijöille joustavan kaluston käytön, paremman kuljetusten yhdistelyn, laskisi kustannustasoa, ja toisi siten yhteiskunnalle merkittäviä kustannussäästöjä alemman hintatason muodossa.

Ehdotetut pienimuotoisen toiminnan liikevaihtoon tai ajoneuvoluokkaan (pakettiautot, traktorit) sidotut helpotukset lupavaatimuksesta ovat omiaan lisäämään palvelutarjontaa erityisesti haja-asutusalueella. Myös Postin toiminnassa on tullut esiin, että joillakin alueilla on ollut erittäin vaikeaa löytää kuljetuspalveluiden tarjoajaa. Lupavaatimuksia ja kuljetusten yhdistelyä helpottamalla kynnys toiminnanharjoittamiseen madaltuisi ja erityisesti haja-asutusalueilla kuljetusliikkeiden olisi helpompaa löytää paikallisia alihankkijoita. Lisääntynyt alihankinta toisi uutta ansaintaa takseille ja pienimuotoista toimintaa harjoittaville toimijoille.

Pienimuotoisen toiminnan salliminen tuo jakamistalouden samoille markkinoille muiden toimijoiden kanssa, joskin helpotetuilla alallepääsyvaatimuksin. Mikäli jakamistalouden kehitystä ei mahdollisteta sääntelyssä, kehittyisi säännellyn toimialan rinnalle säännöttä toimiva rinnakkaismarkkina. Pienimuotoi-

23.5.2016

sen toiminnan salliminen ilman lupavaatimuksia on kannatettavaa, koska tällöin pienimuotoisessa toiminnassa sovellettaviin sääntöihin voidaan vaikuttaa tehokkaammin. Liikennekaareen liittyvissä keskusteluissa on esitetty ilmoitusvelvollisuutta pienimuotoiselle toiminnalle. Tällainen menettely voisi turvata toimijoiden tietoisuuden noudatettavasta sääntelystä. Ilmoitusmenettely ei kevyenä menettelynä muodostuisi alalle tulon esteeksi. Liikennekaaren perusteella voitaisiin kuvata pienimuotoista toimintaa koskevaa muuta sääntelyä erityisesti, koska asia on herättänyt paljon keskustelua.

Ehdotuksen mukaan henkilöliikennelupaa ei edellytetä kunnalta tai muulta palveluntarjoajalta, jonka *toimintaan liittyy henkilöiden kuljettamista*, mutta jonka pääasiallinen toiminta on muu kuin henkilöliikenteen harjoittaminen. Henkilöliikennelupaa ei ole tarkoituksenmukaista edellyttää toimijalta, joka ei harjoita henkilökuljetuksia muutoin kuin vähäisenä osana muuta palveluntarjontaansa. Ehdotettu säännös on herättänyt keskustelua, kattaako se kaiken sivutoimisesti tehtävän henkilökuljetuksen tai kaiken ammattimaisen henkilökuljetuksen, jos palveluntarjoajan päätoimiala ei ole henkilönkuljettamista. Säännöksen soveltamista tulisi tarkentaa lakiesityksessä. Vapautus henkilöliikenneluvasta tulisi kytkeä sellaiseen ammattimaiseen toimintaan, jossa henkilönkuljetus on vähäinen ja luonnollinen osa palveluntarjoajan muuta palvelua.

Avointa tietoa ei voi määritellä ennalta

Henkilöliikenteen liikkumispalvelun tarjoajalla olisi velvollisuus saattaa olennaiset ajantasaiset tiedot palvelusta avoimen rajapinnan kautta saataville. Olennaisina tietoina pidettäisiin ainakin reitti-, pysäkki-, aikataulu-, hinta- ja saatavuustietoja. Velvoitteen tavoitteena on mahdollistaa digitaalinen palveluntarjonta, joka hyödyntää kyseisiä tietoja. Olennaiset tiedot vaihtelevat tarjottavan palvelun mukaan eikä niitä voida määritellä ennalta yksilöiden lainsäädännössä. Tällainen määrittely perustuisi nykyisten toimintamuotojen tarkastelulle ja sen pohjalta tehty sääntely olisi omiaan estämään uusien innovatiivisten palvelumallien syntyä. Liikennekaaren pyrkiessä luomaan edellytykset uusien palvelujen syntymiselle sääntelyssä on tarpeen välttää yksityiskohtia.

Posti Oy

Jaakko Kaidesoja
johtaja, kuljetuspalvelut